

Transformacja gospodarcza i systemy rynkowe krajów Europy Wschodniej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Wschodoznawstwo Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18WZNS.22K.03100.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy w module Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Marta Studenna-Skrukwa	
Prowadzący zajęcia	Marta Studenna-Skrukwa	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Zaliczenie z oceną - Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie studentów i studentek z przebiegiem i znaczeniem procesu transformacji gospodarczej po 1991 roku w Ukrainie
C2	zaznajomienie studentów i studentek z przebiegiem i znaczeniem procesu transformacji gospodarczej po 1991 roku na Białorusi
C3	zaznajomienie studentów i studentek z przebiegiem i znaczeniem procesu transformacji gospodarczej po 1991 roku w Mołdawii

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie historyczne uwarunkowania procesu transformacji gospodarczej i rozwoju systemów rynkowych Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	WZN_K2_W01	Test
W2	zna i rozumie polityczne uwarunkowania procesu transformacji gospodarczej i rozwoju systemów rynkowych	WZN_K2_W02	Test
W3	orientuje się w zmieniającej się literaturze przedmiotu	WZN_K2_W06	Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wyszukać i przeanalizować dane statystyczne ilustrujące przebieg procesu transformacji gospodarczej i rozwój systemów rynkowych w Ukrainie, Białorusi i Mołdawii oraz formułować i testować hipotezy badawcze	WZN_K2_U01, WZN_K2_U02	Test, Wypowiedź ustna
U2	potrafi prowadzić debatę i efektywnie uczestniczyć w naukowym, popularnonaukowym i eksperckim dyskursie na temat przebiegu i znaczenia procesu transformacji gospodarczej w Ukrainie, Białorusi i Mołdawii	WZN_K2_U04	Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do krytycznej oceny własnego stanu wiedzy na temat kondycji gospodarczej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	WZN_K2_K01	Wypowiedź ustna
K2	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i zasięgać opinii ekspertów dotyczących kontaktów gospodarczych Polski z Ukrainą, Białorusią i Mołdawią	WZN_K2_K02	Test, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Gospodarka Ukrainy w okresie radzieckim. Znaczenie radzieckiej modernizacji dla gospodarki ukraińskiej. Charakterystyka gospodarki USRR – „specjalizacja”, wiodące gałęzie przemysłu, inwestycje, problemy.	W1, W2, U1	Wykład
2.	Gospodarka Ukrainy w okresie radzieckim – dyskusja na podstawie wskazanej literatury przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
3.	Kluczowe etapy przemian rynkowych w Ukrainie. Proces prywatyzacji: projekty, realizacja, konsekwencje. Wprowadzenie waluty narodowej: charakter i twórcy reformy. Oligarchizacja gospodarki ukraińskiej. Ubóstwo transformacyjne w Ukrainie.	W1, W2, U1	Wykład
4.	Kluczowe etapy przemian rynkowych w Ukrainie – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Rolnictwo – niewykorzystana szansa współczesnej Ukrainy? Rolniczy potencjał Ukrainy. Reforma rolna. Rolnictwo jako perspektywiczna gałąź gospodarki w świetle światowego wzrostu cen na żywność.	W1, W2, U1	Wykład
6.	Rolnictwo – niewykorzystana szansa współczesnej Ukrainy? – dyskusja na podstawie wskazanej literatury przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
7.	Główne kierunki przemian gospodarczych na Białorusi po 1991 roku. Problemy dziedzictwa radzieckiego. Strategia socjalizmu rynkowego Aleksandra Łukaszenki: dyktatura polityczna a opieka socjalna – wzajemne zależności i konsekwencje dla rozwoju gospodarczego.	W1, W2, U1	Wykład
8.	Główne kierunki przemian gospodarczych na Białorusi po 1991 roku – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
9.	Współczesna kondycja gospodarki białoruskiej. Perspektywy i zagrożenia. Największe przedsiębiorstwa – charakterystyka produkcji. Główne kierunki i struktura eksportu i importu. Rola Białorusi w procesie integracji gospodarczej na obszarze b. ZSRR.	W1, W2, U1	Wykład
10.	Współczesna kondycja gospodarki białoruskiej. Perspektywy i zagrożenia – dyskusja na podstawie wskazanej literatury przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
11.	Główne kierunki przemian gospodarczych w Mołdawii po 1991 roku. Problemy dziedzictwa radzieckiego. Wyzwanie i próby reform strukturalnych. Proces prywatyzacji, poszukiwanie nowych kierunków handlu zagranicznego. Europejskie ambicje Mołdawii i ich perspektywy.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
12.	Główne kierunki przemian gospodarczych w Mołdawii po 1991 roku – dyskusja w oparciu o wskazaną literaturę przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
13.	Współczesna kondycja gospodarki mołdawskiej. Perspektywy i zagrożenia. Największe przedsiębiorstwa – charakterystyka produkcji. Główne kierunki i struktura eksportu i importu. Ekonomiczne aspekty secesji Naddniestrza.	W1, W2, U1	Wykład
14.	Współczesna kondycja gospodarki mołdawskiej. Perspektywy i zagrożenia – dyskusja na podstawie wskazanej literatury przedmiotu i/lub analiza materiału źródłowego.	W3, U2, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- uzyskanie zaliczenia z części konwersatoryjnej - pozytywna ocena z testu zaliczeniowego Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
Konwersatorium	- aktywne uczestnictwo w zajęciach - ocena wypowiedzi ustnej Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

- Związek Radziecki, Przyroda. Człowiek. Gospodarka, red. zbiorowa, przekł. L. Dzierżanowski i in., Warszawa 1972.
- Świder K., Ewolucja elity władzy w Związku Radzieckim i Rosji w kontekście przemian ideowych, politycznych, społecznych i ekonomicznych, Warszawa 2013.
- Europa Wschodnia – dekada transformacji. Ukraina, red. B.J. Albin, W. Baluk, Wrocław 2002.
- Europa Wschodnia – dekada transformacji. Białoruś, red. B.J. Albin, W. Baluk, Wrocław 2004.
- Falkowski K., Międzynarodowa konkurencyjność gospodarek Białorusi, Rosji i Ukrainy, Warszawa 2013.
- Poczobut A., System Białoruś, Gliwice 2013.
- Białoruś. Trudna droga do demokracji, red. M. Iwanow, Wrocław 2006.
- Całus K., Państwo niedokończone. 25 lat mołdawskiej niepodległości, Prace OSW, Warszawa 2014.
- Karklins R., Wszystkiemu winien system. Korupcja w krajach postkomunistycznych, red. S. Królak, Warszawa 2009.

Dodatkowa

- Aktualne wybrane publikacje: a) Ośrodka Studiów Wschodnich b) „Nowa Europa Wschodnia” c) „New Eastern Europe” d) „Gazeta Wyborcza” e) „Rzeczpospolita” f) „Tygodnik Powszechny” g) The World Factbook

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zajęć	15

Przygotowanie do zaliczenia	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
WZN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
WZN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania w stopniu zaawansowanym posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
WZN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać nietypowe zadania, w tym w stopniu pogłębionym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych traktowanych innowacyjnie oraz stosować wiedzę i umiejętności tworzenia wybranych form wypowiedzi akademickiej
WZN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi
WZN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi prowadzić debatę
WZN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia, oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji
WZN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska stanowiące wiedzę ogólną z zakresu nauk o polityce i administracji odniesione do wybranych zagadnień prawa i ekonomii, oraz wybrane zagadnienia z zakresu polityki i administracji w Europie Wschodniej i Azji
WZN_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Europy Wschodniej i Azji w ujęciach globalnym, międzynarodowym i regionalnym